

ডা. এল শশীকুমাৰ, যুৱেশ্বম

কুম্ভজা ১৯৪৯ দা মণিপুৰবু ইন্দিয়াগী মনুৎদা নমদুনা তিনশিনহনখিবদগী লমদমসিদা গুসি ফাওৰা মীওৎ মীটৈন কয়া লেপুনা চণ্ডশিল্পকহই। মসিমক পুৱাৰীগী লমায়দা হৰুৎন৷ নৈনবগী তঙাইফদৰা লৈতৰা নন্ত্ৰে। মসিমক্ৰু । লমদমসিদা পোকচৰা লাহিৰিক লাইশু শঙু -হেৰবশিংনা নীংৰা কায়না গুসি ফাওৰা থশ্মোয়াদা নীংঙমদনা খাঙুলি। কুম্ভজা ১৯৫৮ দা ইন্দিয়াগী পাৰ্লিয়ামেট্টনা আৰ্মদ ফোৰ্চেসে স্পিসিয়েল পৰাৱস এষ্ট্ৰ শেমদুনা আইন অমা পাস তৌথি। মসিগী মখা চথৰকপদা মণিপুৱদা কুম্ভজা ১৯৭০ দগী হৌদুনা মণিপুৰগী তোঙান তেঙানৰা মফমশিংদা মচেৎ-মচেৎ কয়া খোৰ্দ্ধা তমথিৰবা এষ্ট্ৰ অসি থমজিন্দুনা মখল মফা কয়াগী মীওৎ মীটৈন কয়া চথৰাকথি। মপুং ওইনা এষ্ট্ৰ অসি এন এস সি এনগী অকনৰা লালহৌবগী ঈৱাৎ চথৰকপদগী চাঁংগী মফম কয়াদা থমজিনখিবনি। মপুংদা এন এস সি এন হায়ৰা লালহৌলুপ অসি মণিপুৰগী লালহৌলুপ অমৱা? ৱাহৎ অমদি চাউনা লৈতৰা নন্ত্ৰে। মসিমক গুসিগী চাঁংমী তন্মী খুদিংমক্ৰু নৈননিঙাই অমসু ওইদৰা নন্ত্ৰে। অসিগুন্স্ৰা নুং-পানগী ৱাফম খুদিংমক মীয়াম্মা তশ্শোনা খঙনৱৰা ডাক্তনি। গুসিগী মীয়াম্মা অমুৰা আইন হায়না খঙনৱিৰা এষ্ট্ৰ অসিদি কোংগ্ৰেসকী লৈঙাক সাসন মতমদা পুশিল্পকখিবনি। মৱম অদুনা কোংগ্ৰেস কৱন্স্বা পোলিটিকেল পাৰ্টিনো খঙৰা তঙাইফদে।

কুম্ভজা ১৯৭৪ দা এষ্ট্ৰ অসিগী খুদোংচাবা লৌদুনা মৱাল লৈজদ্রবী চমজৱবী তাঙুলু চনু নৈঙোল ৱোজবু তমথিৰবা এষ্ট্ৰ অসিগী খুদোংচাবা লৌদুনা ওৎগী নৈবীৰবা মতুংদা বি এস এফকী কাঙনুনা নূপী ওইবীগী ঈজৎপু মাঙহনবীথিবা অসিমক মণিপুৰগী পুৱাৰিদা কৈদৌনুংদা মুৎনাইৱৰৌইদৰা নীংশিং খুদম অমা ওইহৌৱবনি। গুসিগী মীয়াম্মা মসিমক কোংগ্ৰেসকী লৈঙাক্ৰী মখাদা পুৱকখিবা এষ্ট্ৰ অমনি হায়বসি খঙই। মসিগী ফৰ্ফম থোকপা খুদিংমক কোংগ্ৰেসকী যৌশিল গাঙনি। মতম অদুনা কনানা কৱন্স্বা পোলিটিকেল পাৰ্টিনা লৈঙাক পায়বগে হায়ৰা পুৱাৰীগী তাক্ক নীংশিংফম থোকহই। অসুন্স্ৰা লেপুনা চথৰকপদগী মণিপুৰগী চাঁৎ-তম অনীমক্ৰী মীয়ামদা মখল মখা কয়াগী চৈথেৎ এষ্ট্ৰ অসি পীৱকখি, মীওৎ-মীটৈন মথং মথং মণিপুৰগী মফম খুদিংমক মৈশা লাহনখিবসি লৈঙাক পুৰিৰা পোলিটিকেল পাৰ্টিশিংবু মীয়াম্মা কৈদৌনুংদা কাউফম খোক্তে।

কুম্ভজা ১৯৮০ দগীদি মণিপুৰগী মফম খুদিংমক্তা দিষ্টৰ্ব এৱিয়া লাউথোক্তুনা আৰ্মিদা খুদোংচাবা মপুং ফানা পীথোকপ্ত্ৰে। মতমদুদা মণিপুৰুদা মতম শাংনা পেদ্নদবগী থশ্মোয়াদা ফুমদুনা থল্লৱস্দু মপান

সনামহী টেম্পল বোৰ্দ্‌না অশেংৰা মীতৈগী পুয়া অমা খনৰা (খঙদোকপা)

মঙাংচা কৈসাম ইবোমচা

ইৱমদম কংলৈপাক অসিগী ইনাৎকী ওইৰা অশেংৰা লাইৱিক/পুয়া অমখক, হিন্দুশিংগী শ্ৰীমদভাগবত, মুসলিমশিংগী কোৱান, খৃষ্টানশিংগী বাইবল, শিখশিংগী গ্ৰন্থসাহেব লাইৱিক মমিং পন্দুনা ৱায়েলশঙদা ৱাৰকপগুম পুয়া অমগী মমিং পন্দুনা ৱাৰকপা পাম্মাথি। চৈ্চৎ ১৯/৪/১৯৮৭ কুম্ভজাদগী লৈপাক মীয়াম্মা খন্নদুনা লাকখি। মতুংদা চৈ্চৎ ২৭/৫/১৯৮৮ কুম্ভজাদগী লাইনিংথৌ সনামহী লাইশঙদা নোংমাইজিং নুমিং অস্মাদা লৈপাক্ৰী ইনাৎ চংলৰা মাইটৌ মাইটৌ অখঙ-অহৈ, থৱায় ষাওৰা মীওঁশিংহি ষাওনা পুয়া ফন্মিন্নাৰুনা অৰিৰা লাইৱিকশিং থিজিন খোমজিঁ দুনা খন্ন-নৈনবগী থবক চখাথি। চৈ্চৎ ২৩/৬/১৯৯১ কুম্ভজাদা লৈপাক্ৰী ইনাৎ চংলৰা অখঙ অহৈ ৭৮ লোমদা পাউজেেল পীজন্মদা মীওই মাপননা শাবা অখঙ অহৈ লুপ অমা শেমদুনা অশেংৰা পুয়া/লাইৱিক অমা খনগৎনৰা থবক মখা চখাথি। মীওঁই মাপন অদুদি ১) অকোইজম নোদিয়াচন্দ পিৰা, কোঞ্জেৎ লৈকায়, ২) মৌহিৱাৎথেম নৱেদ্ৰে, খোংমন, ৩) নিংঙেগ্ৰফম মনিজাও, কোনুং, ৪) অখোকপম য়াইমা, লংদুম, ৫) সাইৱেম নিলবীৰ, ৬) ডাক্তৰ লাংপোকলাকপম ভাগ্যচ্চদ্ৰ, পিশুমথোং, ৭) সগোলশেম লৈবাকমচা (জিলা), সগোলবন্দ, ৮) চোংথাম লিল্লা, নম্বোল নাওৱেম, ৯) অয়েকপম তোস্বা, তেৱানি। চৈ্চৎ ২৭/৫/১৯৮৮ কুম্ভজাদগী চৈ্চৎ ২৬/৪/১৯৯২ কুম্ভজা ফাওবদা মীফম ৩১ ৱক সনামহী টেম্পল বোৰ্দকীদা ফমদুনা পুয়া/লাইৱিক ১২ গী মনুংদগী লাইৱিক মৱিথক অশেংৰা পুয়া খন্ন-নৈনবগী খনগৎলে। মথোৰি অদুদি ১)খনথৰাৰাই ইৱেৎ পুৱাৰী – অশিন-অৱাং লুপ, ২) ৱাকোকলোন হিলেন থিলেন সলাই অমাইলোন পুকোক পুয়া – মানৰা অপুনৰা মৱৰুপ ৱে: জি: নং ৩৯৮১, ৩) ৱাকোকলোন থিলেন সলাই অমাইলোন পুকোক পুয়া – ডা. লাংপোকলাকপম ভাগ্যচ্চদ্ৰ, পিশুম, ৪) সাকোক থিলেন – সাইৱেম নিলবীৰ, খুৱাই। পুয়া/লাইৱিক নৈনবদা যু্ক্ষম ওইথিৰা (criteria) ১ৰা যু্ক্ষম – ইনাৎকী লাইনীং লীচৎকী যু্ক্ষম ওইৰা লাইৱিক ওইগৱবনি। ২ শুৰা যু্ক্ষম অৰিৰা পুয়া/লাইৱিক ওইৱবসু অতোপ্লগী নাৎ অমসুৎ চৎনৱোলদগী ৱাহছোক লৌথোক্কৰুপা নংত্ৰগা ৱাখল লৌৰা মখলগী ওইৰৌইদৌবনি। ৩শুৰা যু্ক্ষম – পৱিৎ নাহিৰা লাইৱোন লৈশেম লৈহৌ-নোংহৌৱোন ওইৰা ওইগদবনি। অসম খন্ন-নৈনথিৰা লাইৱিক ইনাৎকী অশেংৰা পুয়া খন্ন-নৈনৰা অহনৰা ফোঙৰা চৈ্চৎ ১২/৯/১৯৯২ কুম্ভজা, অনীশুৰা ফোঙৰা চৈ্চৎ ১৭/১০/১৯৯৩ কুম্ভজা লাইৱিক অসি মীয়ামদা পাদুনা নৈনহনশ্ৰবা চহী চৈ্চৎ ১৭/১৮ গী মতুংদা লৈপাক্ৰী অচৌৰা মীফম অমনা ‘ৰুপথি যৌপাংলুপ’ কৌৰা অমা শেমদুনা অৰিৰা পুয়া অদু চৈ্চৎ ০১/০১/১৯৯১ কুম্ভজাদা চহী ৩০০ শুৰা/হেনৰা অৰিৰা পুয়া ওইগদবনি হায়না লৈপাক্ৰী মফম কয়াদা মীফম কয়া পাঙথোক্ৰু থি। মতৌ অসুন্স্ৰা চথৰক্ৰুৰা মতুংদা কুম্ভজা ১৯৯১ দা পুয়া/লাইৱিক ১২ দগী মৱিথক খনগৎথিৰা অদ্‌গ্ৰন্থা পুয়া মৱিদগী অমখক ওইনা ৱাকোকলোন হিলেন থিলেন সলাই অমাইলোন পুকোক পুয়াবু অশেংৰা মীতৈগী পুয়ানি হায়না তেৱা কৈথেলদা লৈৰা চিলদ্ৰেন হোমদা, অয়েকপম তোস্বা, নেসনল এৱাৰ্দিনা থৌৱম মপু ওইদুনা চৈ্চৎ ০৪/১০/২০০৯ কুম্ভজাদা লাউথোকখি। মথজা পনথিৰা পুয়া মৱিগী মনুংদগী ৱাকোকলোন হিলেন থিলেন সলাই অমাইলোন পুকোক পুয়ানা অৱৌইৰা ওইনা অমখভুমক ওইৰা অশেংৰা পুয়া (হোলি বুক) নি হায়না লেগ্ৰাথি। মীফমগী ৱাৱেপ অসিদা য়ানিৎদৰা ৱায়েৎ পীনিংৰা লৈৱবদি ৱাকৎ তৌৱিৱক্ৰুৰা থা অনীগী মতম পীদুনা মীয়ামদা খঙহনখি। মতমদুগী মনুংদা ৱাকৎ লাক্ৰুবদি পুম্ৰম্ৰুৱা য়াৱবনি হায়না লৌগনি হায়না মিদিয়াগী খৃথাংদা মীয়ামদা পাউ যৌহনখি। ৱাকৎ লাক্ৰুবনিনা অৱৌইৰা ওইনা অয়েকপম তোস্বা মীতৈ, নেসনল এৱাৰ্দিনা থৌৱম মপু ওইদুনা মীফম অমা চৈ্চৎ ২০/১২/২০০৯ কুম্ভজাদা পাঙথোক্তুনা অশেংৰা পুয়া অমা লেপখিবগী ৱাৱেপ মৱা চেংশিনহনবগী অৱৌইৰা ৱাৱেপ লৌখি। অৱৌইৰা ফিৱেপ লৌখিববু লৈপাক্ৰী লিদিং নুাজপেপৱশিংদা চৈ্চৎ ২৫/১২/২০০৯ কুম্ভজাদা ফোঙখি। অসম টৌনা মীতৈগী লৈৱিৰা পুয়া লাইৱিক অশেংৰা অমা খনবগী ৱাফম লৌইশিনখি।

মসিগী মতুৎ থা খৰগী মতুংদা মীতোপকী লোনয়ান অমসুৎ চংনলোন ষাওৰা লাইৱিক ইৱন্স্বা মাইটৌগী মমিং ষাওদৰা, লমায়দা বঙ্গালি ময়েকী চৈশিং ময়েক (অঙ্ক) না ইৰা লাইৱিক পায়ৰা কাঙলুপ মঠৈ পুনশিল্পগা

থোৱক্ৰুে। মণিপুৰগী চাঁৎ-তম খুদিংমক্তা অনৌৰা মখলগী ঈৱাৎ অমা ফজনা ফোঙনৱকখি। মসিদগী মীয়ামগী থশ্মোয়াদ লৈনৱস্বা কয়াবু ঈহৌ কয়া ফোঙনৱক্ৰে। মতম কুইনা লাইৱিক লাইশুদা মতিক চানা হৈথোই শিংথৌইৰবা নহাৱোল কয়া পেদ্দবগী নীংৰা কয়ৱবশিংনা ফোঙনা চোঙথোৱক্ৰুনা লালহৌবগী ঈহৌ মপুং ফানা মপান থোৱকখি। মসিমক্ৰুা লৈঙাক্ৰী মফমদা পীৱক্ৰিৰা চেনৰা যাদ্ৰবা চুল্লৰা ৱাফম অমনি। মণিপুৱদা লালহৌবগী অকনৰা ঈহৌ অসিদি লৈঙাক সাসন অসিনা মীয়ামদা পীৱকপা খুদেলা অমনি।

কুম্ভজা ১৯৮০ গী এপ্ৰিল ২৬ তা সি আৱ পি এফনা লাংজিংগী যৌদোক, পাৎশেই পাৰ্ট ৱান্দা নুংথিল পোৰোবতা ওপৱেসন চথৰদুনা মৱাল লৈজদ্ৰবা মীচম মীয়াসু তমথিনা ওৎ নৈথিথি। মসিগী মথক্তা মবুৎ মৌপ্না কয়াগী মমাঙদা ফোঙনা ঈজৎ মাঙহনবীথিৰা, মৰা মপুৱৌইৰা কয়াবু ফাদুনা থল্লগা মমাঙমক্তদা ঈজৎ মাঙহনথিৰা মণিপুৰগী পুৱাৰিদা কৈদৌনুংদা কাউৰা লৈতনা নীংশিংদুনা লৈহৌৱগনি। অসুন্স্ৰা মথং-মথং মখল মখাগী সেকুৱিৱিটীগী কা হেনৰা যৌদোক ৱাথোক মথং মথং চথৰকপা নীংশিংৰা তঙাইফদে। চহী অদুমকী এপ্ৰিল ২৭ তা ইশ্বফালগী ষ্বাইৱস্বন্দ কৈথেলদা পোৎফম ফমজৰী কাঙবম লৈকায়দগী ইমা অমা নোংমৈনা কাপ্তুনা হাৎথি। অসিগুন্স্বা নোংমৈ পায়বশিংগী মীনুংশি ষাওদৰা মীওৎ-মীটৈ খাঙৰা গুদমবদগী হৌৱকপা ঈহৌদা মশা ৱাই শব্দৱবী য়ুম্মা খুনৌদগী সিনাম ওংবী প্ৰিয়ৱী সেকুৱিৱিটনা হৱা গাউদগী লংথদুনা হাংপীথি। কুম্ভজা ১৯৮১ গী জানুৱাৰী ২০ দা সি আৱ পি এফনা ফাথিৰা চান্দন্দ চাওৰা গুসি ফাওৰা শাংলৰা চহী কয়াসি মৱী মথোং খঙদনা লৈৱি। কুম্ভজা ১৯৮২ গী জানুৱাৰী ২৩ দা পীশুমদগী দি এম কোলেজদা তন্স্বা মহৈৱোয় বসন্তুকুমাৱবু প্ৰাইভেট তন্স্বা হঞ্জৱকপদা নোংমৈনা কাপ্তুনা হাংপীথি। কুম্ভজা ১৯৮৩ দা পুংদোংবদমগী বুধ কৌৰা নহা অমা আৰ্মিনা কাপ্তুনা হাংপীথি। কুম্ভজা ১৯৮৪ দা হেঁৱাঙ্গ্ৰেই থোংগী ৱোল্লি শান্নফমদা সি আৱ পি এফনা মীচম ১৩ হাৎথিৰা পুৱাৰীগী লমায়দগী কৈদৌনুংদা কাউথোকপা য়াৱৱৌইৰবা মীহাৎনি।

কুম্ভজা ১৯৮৪ গী জুলাই থাদা থোকখিৰা ওইনামগী যৌদোক, আৰ্মিগী মীওৎ মীটৈন মসিমকসু চাঁংমী তন্মী ইচিন ইনাওশিংদা নন্ত্ৰনা মণিপুৰগী পুৱাৰিদা কাউঙমলৱৌইৰবা যৌদোক অমনি। মসি পুম্ৰমক আৰ্মিদা পীৰা শক্তিনা মতম মতমদুগী লৈঙাক্ৰু আৰ্মিদা কৱিসু হায়ৰা ফাওৰা গুমখিবদিসমক দেমোক্ৰেসিগী কৱন্স্বা শক্তম অমনো? মীয়ামগী

ৱাহংনি মসি গুম্মকী মথক্তা মমাঙথক্ৰী যৌদোক ৱাথোক মীয়াম্মা ফজনা ইনাদা, মীংমাঙদা ফোঙনা উনশ্ৰবনি। মতমদুগী মন্ত্ৰি মন্দল ফাওবনা আৰ্মিশি্ননা চথৰকখিৰা ৱাফমশিং হৰুৎনা নৈনবগী মথৌ লৈতৰা নন্ত্ৰে। ঐথোয়গী লৈঙাক অসিদি মন্ত্ৰি মন্দল খুদিংমক্ৰী শক্তি হায়বসি কৱিসু গুমখিদে। মন্ত্ৰি ওইৱিৰিঙৈ মশা মশাগী খুদোংচাবা লৌশিনহৌৰা গাক্তনি। মন্ত্ৰি ওইৱস্বশিংগী ইমুং মনুং, মৱী-মতাশিংগীদমক শেশ্না লৈঙাকনি। মসিমক গুসি ফাওৰা মীয়াম্মা ফজনা খঙনা উনৱবনি।

কুম্ভজা ১৯৯৩ গী গুপ্তই ২৫ দা তেৱা বজাৱদা অয়্কী পুং ৮.৫০ ৱোম তাবা মতমদা মীচম ৫ নোংমৈনা কাপ্তুনা হাৎথিৰা, কুম্ভজা ১৯৯৫ দা তোৎশেম লমখাইদা মীচম ১০ হাৎথিৰা, কুম্ভজা ১৯৯৫ গী জানুৱাৰী ৭ কী অয়ক্তা ৱিমসকী কম্পাউন্দদা মীচম কয়াবু পৱেৎ লেংদুনা লেপহল্পগা সি আৱ পি এফনা ৱাখল তাদনা নোংমৈনা কাপ্তুনা হাৎপা, ফয়েৎদগী ওটৌ যৌদুনা হিংনৰা হোৎনজৱিৰা অঙোম দেবেদ্ৰে এলাইজ তোস্বা চহী ৩৬ না মাগী থৱায়তদি কনবীযু হায়দুনা খুকমজৱৰা ফাওৰা ময়াং লাম্বীশিনা মকোক্তা নোংমৈনা কাপশিন্দুনা হাৎথিৰা, কুম্ভজা ১৯৯৪ গী নবেম্বৱ ১২ গী নুংথিলদা নিঙোমথোংদা সি আৱ পি এফ অমা শকখঙবশিংনা হাৎপা মদুগী লমন খুন্স্বা ওইনা নুমিৎ অদুগী নুমিদাদগী হৌদুনা মথংগী অয়ুক পুং ১০ ৱোম তাবা ফাওৰা চথৰকখিৰা ওপৱেসন্দা মীচম কয়াবু ওৎ নৈথিৰা, মতমদুগী এম এল এনা কৱিসু তৌৰা গুমখিদমা অদ্‌ নীংশিংৰা মথৌ তাই। কুম্ভজা ১৯৯৪ গী সেপ্টেম্বৱ ১৫ শগোলক্শেল নুমিৎকী অয়ুক পুং ১১ ৱোম তাৰা মতমদা ৱাৰ্জিংদা শকখঙবশিংনা এ আৱদা নোংমৈনা কাপ্লস্বগী থৌদোক্তা মৱাল লৈজদ্ৰবা মীচম কয়া ওৎ নৈথিৰা মতমদুগী যৌবাল এস পি ফাওৰা চঙহনখিদৰা অসিগুন্স্বা ঐথোয়গী লৈৰাক্ৰী ইৱমদমসিগী লৈঙাক মপুশিংদা কৱিসু তৌৰা গুমহনখিদৰা নীংশিংৰা মথৌ তাই। কুম্ভজা ১৯৯৬ তা তাকয়েল খোংবানগী অহঞ্জাওবীযু ৱাষ্ট্ৰিয়া ৱাইফলনা মাগী য়ূদা চঙদুনা নূপী ওইবীগী ঈজৎ মাঙহনথিৰা অসিগুন্স্বা কয়াসি চথৰক্ৰুৰা ফাওৰা খঙনা-খঙনা, উনা-উনা, তানা-তানা মতমদুগী লৈঙাক পায়ৱিৰশিংনা মৱাল লৈবশিংবু কৱি কৱন্স্বা চৈৱাক পীথিব্ৰবগে? অসিগুন্স্বা ইন্দিয়াগী দিমোক্ৰেসিগী ৱাহছোক ষাওদৰা লৈঙাক পৱস্বশিংনা কথো মশা মশাগী মৱল মথুম লেপশিনহৌৰা নন্ত্ৰনা মীচম মীয়ামগী কৰি তৌৱিববগে?

লমদমসিগী মীয়ামগী অৰাৰা দৰা তাৱবশিংগী কৱিসু খন্দৰা লৈঙাকসিগী মায়োক্তা মীচম মীয়াম্মা গুসি ফাওৰা খাঙুলি। অসিগুন্স্বা

মীফম অমা লাইনিংথৌ সনামহী টেম্পল বোৰ্দকী শঙলেন্দা পাঙথোক্তুনা মীতোপলোল, চংনলোন লৌথোক্ৰুগা নৌনা ইননৰা ৱাৱেপ লৌখি। নুমিৎ অদুদা ঐৱক্ৰা (ইবোমচা) কননা ৱেৎথি। মীতোপলোল, মীতোপকী চংনৱোল ষাওৰা লাইৱিকশিংদগী লৌথোক্ৰুগা নৌনা ইথোক্কনি হায়ৰা ৱাইই অসিনা তাকচৱে মদুদি মথোয়না পুয়ানি হায়দুনা পায়জৱিৰা লাইৱিকশিং অদু মীতৈগী অশেংৰা পুয়া নন্ত্ৰে। মীতোপ মীয়ানচনা কোনুংদা লাইৱিকী থবক পায়খিবদগী মথোয়না পংইদা ইৰা লাইৱিকনি হায়ৰা মথোয়না ষাজৱে। মীতৈ ঐথোয়গী লাইনীং চংনবীদা লাইদা কৎনৰা পোৎ নংত্ৰগা অথেনপোংতা শম নংত্ৰগা চপ্ৰিং পক্কৱদি শম নংত্ৰগা চপ্ৰিং অদু লৌথোক্ৰুগা লাইদা হৈ-লৈ অদ্‌কন্ডনে হায়বদি অথেনপোং পল্লপ ওইনা কনন্ডনে অনৌৰা অমমুক শেগ্নগা শিল্পগা কৎনৈ। হোটেলদা চাক পুখমদা শম যাওৱবদি শম লৌথোক্ৰুগা চান্দনে, অনৌৰা চাক্ৰুক অমা মথৎ শিল্পি। মৱম অসিনা মীতোপলোল, মীতোপকী চংনৱোল অমসুং মীতোপ ময়েক ষাওৰা লাইৱিকপু অমুক নৌনা খন্নফম থোক্তে হায়না ঐহাক ইশানা কন্না ৱেৎথি। অদুবু মীফমগী মীওঁই অয়ান্স্বনা মশা মশানা পায়ৱিৰা লাইৱিকপু থাজদবনা স্কুল, কোলেজগী মেগাজিনগী মওন্দা লাইৱিক অমদগী খৱা লৌ, অতোগ্ৰা অমদগী খৱা লৌদুনা চাক্ৰু অমাংবগা তোৎপগুম তোৎলগা নৌনা ইথোক্কনি হায়বসি পুয়াৱা/পুমলান্স্বা হায়না হংজনীংই। এনা হায়জনীংই, পুয়া হায়বসি মাইটৌ অহুম, মৱি মঙানা ইথিৰা গাঙনি। গুসি ইবদি লাইৱিক কৌগনি পুয়া হায়না কৌৰা যাৱেৱাই। নৌনা পুয়া ইগনি হায়বসি লাইওঁত্ৰৰা মাইটৌশিংবু কৱেৰুবা ওইনা থোক্কনি। চিন-লৈ কেনগনি হায়হঁদে। ইৱন্স্বা মায়টৌগী মমিং ষাওদৰা লাইৱিকপু পুয়ানি হায়ফৱেইহৈ- লাইখুং লায়না পচগনি।

সনামহী টেম্পল বোৱ্দনা লৈপাক মীয়ামদগী মাগী মাগী পুয়া/অৰিৰা লাইৱিক থাগৎলক্ৰুৰা পাউজেেল চৌী খৃথাংদা কৌথি। মানৰা অপুনৰা মৰুপকী ওইনা মঙাংচা কৈসাম ইবোমচা (ইশাক) না মতম চানা বোৰ্দতা লানখৎচখি। মতম খৱা লৈৱগা অমুক টেম্পল বোৱ্দনা কৱন্স্বা পুয়া/লাইৱিকনো খনঙৰা যু্ক্ষম (criteria) মীয়ামদগী কৌথি। ইবোমচা (ইশা) না যু্ক্ষম বোৰ্দতা পীশিনজথি। এনা তাজদা কাংজিয়া গোপালসু যু্ক্ষম (criteria) পীৱকখি। যু্ক্ষম (criteria) গী মৱমদা খন্নৰা নৈনখিবগী ৱাফম লৈখিদে, নমশিন্দুনা থমস্ত্ৰে। মথোয়না পাস্বা মওন্দা অসুম চখথি। বোৰ্দদি ইবোমচা ঐহাকপু চৈ্চৎ ৮/১২/২০১৩ কুম্ভজাদা কৌৱগা ৱাকোকলোন হিলেন থিলেন্দা ষাওৰিৰা লৈশেমলোন, মীশেমলোনগী মতৎ ইথোক্ৰুগা পীৱক্ৰুৰা তাক্ৰীগীথি। নুমিৎ অদুদা মথোয়না মখা তানা খন্নথি – অতৈদি কনা কননা ইগনি? বিধুনা ইৱেংৰা পুৱাৰী ইৱৰগে; অশোককুমাৱনা লৈথক লৈথখোন ইৱগে; সাইৱেম নিলবীৱ এনা সাকোক থিৱেৎ ইৱগে হায়না মথোয় অছন্স্ৰা লেপ্ৰথি। ৱাফম অসি সাপম পাৱিনা ৱেকোৰ্দ তৌথি। মতাং অদুদা ঐহাক্ৰুৱা হায়থি মদুদি পুয়া অতৈদি কনা অমতা থাগলেকত্ৰবৱা? থাগৎলকপা লূপ নংত্ৰগা মীওঁই অদুনা পাফম/ইফম থোকহই। এনা অসি পাৱগে নন্ত্ৰনা অসি পাৱে হায়ফম থোক্তে। এনা মখা তানা হায়থি, (criteria) হামা লৌইৱগা, Criteria না য়াৰা পুয়া/লাইৱিক অদুতমক পাগদবনি/ইগদবনি। পুম্ৰমক নমশিল্পগা মথোয়গী অনিংৰা অপাস্বদা চখাথি।

বোৰ্দকী ষাথং মতুংইয়া ইবোমচা এীগীদি ১) ৱাকোকলোন, ২) খমওই ষাওংই সেকনিং ৩) ৰাচেৎলোন পথুপ ইৱগা পাৎথোক্ৰুৰা মতুংদা বোৰ্দতা পীশিনজপ্ত্ৰে। ঐহাক (ইবোমচা) না পুয়া ইথোকপগীদমক বোৰ্দকী লুপা অমা ফাওৰা লৌখিৰা লৈতে অদুগা ওজা সাইৱেম নিলবীৱসু লৌৱক্ৰেই হায়না খনজৈ। অদুগা মীওঁই অনীদি থা খুদিংগী লুপা ১০,০০০ অপুনৰা ওইনা লুপা ৫০,০০০ পুয়া ইবগী লৌই হায়না তাই। অশোককুমাৱ অমসুং বিধুনা ইথোক্ৰিৰা লাইৱিকশিং অদুদি মৈতৈ শেক্সনগীনি, মথোৱৱোম সাইদকী লাইৱিক ইবগী পৈশা লৌফম থোক্তে। ওজা নিলবিৱ অমসুং ইবোমচানা মীতৈ শেক্সনগী ইবনি। মাগী মাগী মায়কৌগী লাইৱিক ইথোকপদা শেল লৌথোক্কম থোক্তে। বোৰ্দনসু মথোয় অনীৰু শৌগৎফম থোক্তে লোয়ননা মপু পান্দৰা বোৰ্দ ওইহন্দৰা ফে। অহনৰা ওইনা মৈতে কাঙলুপক ইৱেৎ পুৱাৰী নৈনৰা – লাইৱিক অসি ময়েক ৩৫ না ইবনি। লমায় মশাানা বঙ্গালি অঙ্ক মশীং ১, ২, ৩, ৪, ৫ না লাই। মৱম অসিনা মীতৈ ময়েক্ৰু ইৰা লাইৱিক নতে হায়না লৌফম থোকহই। লাইৱিক অসিদা মীতোপলোল, মীতোপকী চংনলোন, মীতোপকী ৱাৰী লীখুন ষাওঁই হায়বসি মথোয়না ষাজৱবনি। লোয়ননা অখঙ-অহৈশিংনা য়াৱৱৰা

ৱাফমনি। থৌইদোক হেদ্দোক্ৰা খেনচংলোনগী মতাংদা চহীনা থা শাবা, চহীনা নুমিৎ নোংমা শাবা, চহী মশীং খেয়না অছল্লক ষাওৰি। অহনৰা ওইনা লমায় ১৬ তা চাইহে ৩০,০০০ না থা অমা ১তা ৱৌইনায়ৈ। চহী ১০০০ না নুমিৎ অমাতা ৱৌইনায়ৈ…। অনীশুৰদা লামায় ৪১ দা চাইহে লাখা ৩ লিশীং ৬ না চাইহে ১তা ওইনায়ৈ। লমায় ৬০ দা চাইহে লাখা ১ লিশী ৬ না চাইহে ১তা ওইনায়ৈ। চাইহে ১৫ না থা ১তা ৱৌইনায়ৈ। লাইৱিক মসা অমতা চাইহে শাবগী মশীং অছল্লক ইবদা মশীং খেয়ৰা, চাইনো থা নুমিৎ শাই হায়বসিবু অঙাও অফৈগী চৌইৱোল ওইবনা চংনৰা য়াদবনা মায়চৌ নংত্ৰগা মীওঁই কনানা ইবনি হায়গদৌৱিবনো? লাইৱিক অসিদা ইমা, ইপা, মৈ, ঈশিং ইবগী মছতা য়িমা, য়িগা, মই, য়িসিং হায়না ইৱিবসি মৱম কৱিগীনো হংনিংঙাই ওই। মীতৈললা শেংনা হায়ৰা হৈতৰা মীওঁইনা ইবৱা হংনীংঙাই ওই। মসিদি মীতৈ ময়েকপু অমসুং মীটৈলোলবু কৱন্স্ৰে বনি হায়নীংই। লাইৱিক অসিগী লৈশেমলোন্দা লৈপাক মমিং থোনৰা, কংলা কৌৰা মতাং য়েক কৱিনো, সলাই কৱিনো, সনামহী, সলাইলেল, লৈমলেল, পাখংৰা কনানো ষাওদবনা লাইৱিক অসি পুয়ানি হায়নীংদে। অনীশুৰদা শাকোক থিলেন হায়ৱিৰা লাইৱিক অসি নাওৱিয়া (য়েলহৌ) ময়েক লাই কক্‌ ধন, নোং হায়ৰা পাৰা ময়েকনা ইবনি। মীতৈ ময়েক্ৰু ইৰা নন্ত্ৰে। লাইৱিক অসি শৈৱেংগী মওন্দা ইবনি। নাওৱিয়ানা ইৱস্বা লাইৱিক অয়ান্স্বা শৈৱেংগী মওন্দা ইবিৱমই। কাছাৱদা ফোঙৰা ‘মঙাল’ কৌৰা লাইৱিকী লমায় ২২-২৫ ফাওবদা ইৱিৰা নাওৱিয়া ফুলোগী চাওৱাকপা পুলি ৱাৰীদা লমায় ২৩ গী পৱেৎ ২ ৯ দা অহল ইংৰুঙোনাই ইবিৱস্বা লাইৱিক মমিংশিংগী মনুংদা ‘সাকোক থিৱেন’ ষাওৰি। মৱম অসিনা লাইৱিক অৰিৰা পুয়া নন্ত্ৰে। কুম্ভজা ১৯৩০ গী মতুংদা নাওৱিয়ানা ইবিৱস্বনি হায়না লৌজৈ। বঙ্গালী ময়েক্তা ফোঙদেৱক্ৰুৰা সাকোক থিৱেনগী ১২ শুৰা তাক্ক লমায় ৩৩ দা ষাওৰিৰা “লৈমাৱেনদি সিদৰী নংগী নতিক খংবনি, নংগী পুঞ্জিৰু খুংনৰা মহাজ্ঞনা তৌগনি, তাইবঙ সাননবগী নংগী নাজ্ঞ থমলমগে মনুং মপান ৱাৱিদি মাঙেন্দতা তৌৱমগে” অমসুৎ ১৩ শুৰা তাক্ক লমায় ৩৬, ৩৭ তা ষাওৰিৰা “সোৱাৱেদি সিদৰা পাউমেল পুকাংন লেইৱগা তাইবঙ পানৰা থিৱিকী মথং মনাও শিল্পগা পাৱি অনী কৌদুনা য়েংকা ওগ্গা চুপলমলে; সাৱোন লৈমৱেনবীদা নুংসি পাউবু হায়ৱললে; কৌবু লাইৱেন সোৱাৱেন অননা নোদ্দাপ্ত্ৰে। সনামহী পাখংৰা নুংঙাই থৌইনা পালহৌৱে সনামহী য়াইফৱেনগী নুংশি মিৎয়েৎ লমদমগী নুংশি ময়োন পুনস্ত্ৰে। সাৱোন লৈমৱেনবীগী পুঁৱেলোন্স্ৰ পোকপ্ত্ৰে। মহক্ৰী ৱাফম অনীগী মৱী য়াম্মা লৈনে। অহনৰগী অসিনা হায়ৱিৱদি লৈমৱেন শিদৰীবু তাইবৎ শাননবগীদমক্তা সনামহীগী মনাজ্ঞ থল্লস্ত্ৰে। অনীশুৰগী অসিনা সনামহীগা সাৱোন লৈমৱেনবীগা পামদুনা পুঁৱেৱোন্স্বা পোকলে। শন্স্বা হায়ৱবদা হিঁ দুগী দুৰ্গা, কৰ্ত্তিকী ৱাফমগা মাৱহল্লে হায়হঁদৰা পনৰা য়াৰা ৱাফম নন্ত্ৰে, মতাং অসিনা লাইৱিক অসি পুন্স্বাং মাঙহল্লে। মীতৈ খুন্স্বাইগী ওইনা ফজদৰা লীচৎ শাজৎ ষাওৰা লাইৱিকপু লৈপাক্ৰা ইকাষযু্ক্ষম থোক্তে। অদুগা তাক্ক ১৪ শুৰদা লমায় ৩৭, ৩৮ দা ষাওৰা “লাইনিংথৌদি পাখং মচা তৱেং পোকখৱে। তাইনৱকপা মতমদা পুমপং পথ্থৱে তাইবঙ মীনি হায়দুনা পুম্মক্ৰুা খংনৱে। খুমন, লুণাৰ, মঙাৎ, অঙোম, মৌইৱাৎ কৌৰা থাৰা-ভাৱম অমসুৎ সলাম লৈশাংথেম কৌৱগা তৱেং অসি পোক্তুনা য়েক তৱেং শনখৱে। মখক্ৰী ৱাফম অসিদা লাইনিংথৌনা য়েক পোকহই হায়ৱি। অতৈ লাইৱিক (পুয়া) দনা য়েক/সলাই ইপুথৌ পাখংবনা পোকপনি হায়ৱি। লাই